
DESAŤ ROKOV EXISTENCIE ÚSTAVU FILOLOGICKÝCH ŠTÚDIÍ PEDAGOGICKEJ FAKULTY UNIVERZITY KOMENSKÉHO V BRATISLAVE¹

Rok 2011 bol míľnikom v spolupráci filologických katedier Pedagogickej fakulty UK. Učiteľské štúdium jazykov sa na Pedagogickej fakulte UK rozvíjalo už od jej založenia. Práve pred desiatimi rokmi sa vytvorila spoločná inštitucionálna platforma spolupráce – Ústav filologických štúdií, ktorá umožnila katedrám povýšiť vzájomnú, dovtedy málo koordinovanú spoluprácu na novú úroveň. Procesy sa zefektívnili, stali sa adresnejšími, odborná diskusia v rámci ústavu nadobudla nový rozmer. Jasná hierarchizácia postupov, stanovovanie reálnych a relevantných cieľov, to všetko boli a sú výsledky systematickej práce vynikajúcich odborníkov na čele ústavu. Po vzniku ústavu zohrali v nastavovaní procesov fungovania ústavu rozhodujúcu úlohu skúsenosti a rozvážny štýl riadenia jedného z najvýznamnejších súčasných slovenských jazykovedcov, nositeľa vyznamenania Radu Ľudovíta Štúra II. triedy za mimoriadne zásluhy o rozvoj v oblasti vedy a školstva, osobitne v oblasti jazykovedy, bývalého absolventa našej fakulty pána prof. PhDr. Jána Kačalu, DrSc., ktorý v ústave aktívne vedecky pôsobí aj v súčasnosti. Nástup riaditeľky pani prof. PhDr. Márie Vajičkovej, CSc., znamenal pokračovanie v nastúpenej ceste, medzinárodné skúsenosti, širší ideový nápad a naplnenie toho, čím je ústav dnes, úspešného pracoviska, ktoré si vybudovalo meno založené na kontinuite, kvalite a stabilite. Mali sme šťastie pri výberoch riaditeľov, ktorí videli v myšlienke ústavu viac ako formalitu, rozpoznali potenciál tohto inštitútu a dokázali ho naplniť obsahom a konsenzuálnou spoluprácou.

Mnohí z nás sme poznali situáciu a úskalia spolupráce jazykových katedier pred vznikom ústavu. Práve na základe tejto životnej skúsenosti si dokážeme oveľa viac vážiť všetko to, čo sa nám spoločným úsilím podarilo vybudovať. Sme presvedčení, že je potrebné sústavne sa posúvať dopredu a na vybudovaných základoch si stanovovať nové ciele. Zmyslom inovácie je zefektívnenie práce a vytváranie priestoru pre pedagogických a vedeckých pracovníkov, aby sa mohli viac venovať pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti. Práve s tým máme vznik ústavu na jazykových katedrách fakulty spojený. Konštatujeme,

¹ Text vychádza z listu vedeniu Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave z 22. apríla 2021.

že ústav pre nás má výrazný synergický efekt. Spolupráca nie je možná bez vzťahov. Vďaka ústavu vznikli také podoby medzikatedrovej spolupráce, ktoré by bez toho nevznikli. Ústav poskytol nový rozmer vzájomnej vedeckej diskusii, ktorá bola žriedlom nových nápadov, čo sa premietlo do výstupov. Mnohé považujeme dnes v rámci ústavu za samozrejmé, no pred jeho založením spolupráca jazykových katedier o niektorých z týchto nápadov „snívala“, ale nedokázala ich realizovať, vtedajšie vzájomné vzťahy neboli na takej úrovni, aby sme sa odvažovali odpovedať spoločnými silami na komplexnejšie výzvy. Veľa sme sa pri tom naučili a oveľa lepšie sme si navzájom dokázali porozumieť.

V rámci ústavu sme za desať rokov pripravili pre prax tisíce absolventov. Spolupracujeme štyri katedry, ktoré sa venujú šiestim jazykom, preto budeme vždy multilingválni a rôznorodí, no vždy nás budú spájať naše ťažiskové výskumné oblasti a špecifické otázky pri formovaní budúcich generácií odborníkov na učiteľstvo materinského a cudzích jazykov. V priereze je tematika projektov zameraná najmä na lingvodidaktický a literárnodidaktický výskum a všetko, čo naň nadväzuje. Dôkazom je existencia spoločného doktorandského študijného programu.

Naše granty riešime za účasti vedeckovýskumných pracovníkov ústavu a členov viacerých katedier. Takto je to v projektoch za celú dekádu. Práve kooperácia naprieč jazykmi pri riešení projektov základného alebo aplikovaného výskumu nás výrazne stmeluje. Vďaka nej nie je debata na ústave iba akademická, ale reálne ukotvená vo vedeckovýskumnej činnosti. Vznik ústavu znamenal aj určitý predel v riešení grantov. Po roku 2011 sa postupne až doteraz v rámci pracoviska vykryštalizovali oblasti výskumného záujmu, ktoré sú ťažiskové a v ktorých ústav disponuje expertmi venujúcimi sa výskumu danej oblasti dlhodobo.

Najcennejšie je však to, že s myšlienkou existencie ústavu sa stotožnili samotní členovia katedier, pretože sme dokázali uchopiť šancu na vzájomnú spoluprácu, ktorú nám fakulta dala kreovaním ústavu.

Pre fakultu je uvedené prínosom a znamená pre ňu úsporu a taktiež väčšiu efektivitu. Práve vďaka zefektívneniu spolupráce sa podarilo vytvoriť portfólio ústavných periodických publikácií, akými sú *Studies in Foreign Language Education* a *Filologické štúdie* v edícii *Acta Doctorandorum Facultatis Paedagogicae Universitatis Comenianae Bratislavenensis*, a postupnými premyslenými krokmi ich etablovať vo vysokej kvalite. Potvrdilo sa nám výsledkami, akým je napríklad aj zaradenie časopisu *Philologia* do databázy ERIH PLUS, že takáto cesta je správna a znamená neporovnateľne lepšie výsledky ako samostatné aktivity katedier.

Naša vízia existencie platformy ústavu je jasná. O naše silné stránky sa plánujeme oprieť aj v budúcnosti, pretože si uvedomujeme, že spoločné hľa-

danie riešení pri nových výzvach, akou je aj potreba neustálej inovácie a zdokonaľovania vysokoškolského štúdia, je úspešnejšia vo vzájomnej spolupráci všetkých filologických katedier.

Ústavu filologických štúdií Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave želáme ďalšie úspešné roky.

prof. PhDr. Mária Vajičková, CSc.,
riaditeľka Ústavu filologických štúdií
Mgr. Eva Faithová, PhD.,
vedúca Katedry slovenského jazyka a literatúry
PhDr. Mojmír Malovecký, PhD.,
vedúci Katedry románskych jazykov a literatúr
doc. Mgr. Andrea Mikulášová, PhD.,
vedúca Katedry nemeckého jazyka a literatúry
doc. PaedDr. Martina Šipošová, PhD.,
vedúca Katedry anglického jazyka a literatúry